

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 6/14

Λουξεμβούργο, 16 Ιανουαρίου 2014

Απόφαση στην υπόθεση C-423/12
Reyes κατά Migrationsverket

Προκειμένου να θεωρείται ως συντηρούμενος από πολίτη της Ένωσης, ένας κατιών ο οποίος έχει υπερβεί την ηλικία των 21 ετών, υπήκοος τρίτης χώρας, δεν υποχρεούται να αποδείξει ότι προσπάθησε να συντηρηθεί με κάθε τρόπο

Το κράτος μέλος δεν πρέπει να απαιτεί, για τη χορήγηση αδείας διαμονής, να αποδείξει ο κατιών ότι προσπάθησε μάταια να βρει εργασία ή να λάβει βοήθεια για τη συντήρησή του στη χώρα καταγωγής του

Το δίκαιο της Ένωσης¹ επεκτείνει το δικαίωμα όλων των πολιτών της Ένωσης να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών και στα μέλη της οικογενείας τους, όποια και αν είναι η ιθαγένειά τους. Νοούνται ως μέλη της οικογενείας, μεταξύ άλλων, οι κατ' ευθεία γραμμή κατιόντες που δεν έχουν υπερβεί την ηλικία των 21 ετών ή που συντηρούνται από τον πολίτη της Ένωσης.

Η F. May Reyes, γεννηθείσα το 1987 και υπήκοος Φιλιππίνων, ανατράφηκε από τη γιαγιά της (τη μητέρα της μητέρας της), από την ηλικία των 3 ετών, διότι η μητέρα εγκαταστάθηκε στη Γερμανία για να εργαστεί εκεί. Η μητέρα απέκτησε τη γερμανική ιθαγένεια. Η F. M. Reyes, ανατράφηκε από τη γιαγιά της καθ' όλη της διάρκεια της παιδικής και της εφηβικής ηλικίας της. Μεταξύ της ηλικίας των 17 και των 23 ετών, η F. M. Reyes φοίτησε επί δύο έτη σε λύκειο και στη συνέχεια ακολούθησε ανώτερες σπουδές τετραετούς διάρκειας. Κατόπιν εκπαιδεύσεως στην οποία περιλαμβάνονται περίοδοι πρακτικής εξασκήσεως, απέκτησε δίπλωμα κατ' οίκον νοσοκόμας. Μετά τις εξετάσεις της, βοήθησε την αδελφή της, ασχολούμενη με τα τέκνα της. Η μητέρα της F. M. Reyes εξακολούθησε να διατηρεί στενές σχέσεις με τα μέλη της οικογενείας της στις Φιλιππίνες και τους απέστελλε χρήματα κάθε μήνα, προκειμένου να καλύψει τις ανάγκες τους και να χρηματοδοτήσει τις σπουδές τους, και επίσης τα επισκεπτόταν κάθε χρόνο. Η F. M. Reyes ουδέποτε εργάστηκε και ουδέποτε ζήτησε από τις αρχές των Φιλιππίνων να της χορηγηθούν επιδόματα κοινωνικής προνοίας.

Το 2009, η μητέρα εγκαταστάθηκε στη Σουηδία με ένα Νορβηγό υπήκοο με τον οποίο παντρεύτηκε το 2011. Από το 2009, ο Νορβηγός υπήκοος, του οποίου οι πόροι προέρχονται από σύνταξη γήρατος, αποστέλλει στις Φιλιππίνες τακτικά χρήματα στην F. M. Reyes, καθώς και στα λοιπά μέλη της οικογενείας της συζύγου του.

Το 2011, η F. M. Reyes εισήλθε στον χώρο Σένγκεν. Ζήτησε τίτλο διαμονής στη Σουηδία ως μέλος της οικογενείας της μητέρας της, δηλώνοντας ότι συντηρούνταν από αυτήν. Η αίτησή της απορρίφθηκε με την αιτιολογία ότι δεν είχε αποδείξει ότι τα ποσά τα οποία, αναμφισβήτητα, της είχαν καταβληθεί από την οικογένειά της είχαν χρησιμεύσει για την κάλυψη των στοιχειωδών αναγκών της για στέγαση, διατροφή και πρόσβαση σε σύστημα περιθάλψεως στις Φιλιππίνες. Ομοίως, δεν είχε αποδείξει κατά ποιον τρόπο το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης και κοινωνικής προνοίας της χώρας καταγωγής της μπορούσε να παράσχει αρωγή σε άτομα ευρισκόμενα στην κατάσταση της. Αντιθέτως, είχε αποδείξει ότι ήταν πτυχιούχος στη χώρα καταγωγής της και είχε συμπληρώσει περιόδους πρακτικής εξασκήσεως στη χώρα αυτή. Εξάλλου, κατά την παιδική και την εφηβική ηλικία της, συντηρούνταν από τη γιαγιά της.

¹ Οδηγία 2004/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 1612/68 και την κατάργηση των οδηγιών 64/221/ΕΟΚ, 68/360/ΕΟΚ, 72/194/ΕΟΚ, 73/148/ΕΟΚ, 75/34/ΕΟΚ, 75/35/ΕΟΚ, 90/364/ΕΟΚ, 90/365/ΕΟΚ και 93/96/ΕΟΚ (ΕΕ L 158, σ. 77, και διορθωτικά ΕΕ L 229, σ. 35, και ΕΕ 2005, L 197, σ. 34).

Το Migrationsöverdomstolen (διοικητικό εφετείο Στοκχόλμης, αποφαινόμενο επί ζητημάτων μεταναστεύσεως), ενώπιον του οποίου εκκρεμεί πλέον η υπόθεση, ρώτησε το Δικαστήριο αν κράτος μέλος μπορεί να απαιτεί από τον κατιόντα κατ' ευθεία γραμμή ο οποίος έχει υπερβεί την ηλικία των 21 ετών, προκειμένου να θεωρηθεί συντηρούμενος και, ως εκ τούτου, να εμπίπτει στον ορισμό του «μέλους της οικογένειας», να αποδείξει ότι έχει προσπαθήσει να βρει εργασία ή να λάβει βοήθεια για τη συντήρησή του από τις αρχές της χώρας καταγωγής του και/ή να συντηρηθεί με κάθε άλλο τρόπο, χωρίς τούτο να αποβεί δυνατό. Ερωτά επίσης αν το γεγονός ότι ένα μέλος της οικογένειας κρίνεται ότι έχει καλές προοπτικές εξευρέσεως εργασίας και, επιπλέον, έχει την πρόθεση να εργασθεί στο κράτος μέλος υποδοχής επηρεάζει την ερμηνεία της προϋποθέσεως ότι το μέλος αυτό πρέπει να είναι «συντηρούμενο».

Με τη σημερινή του απόφαση, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι, προκειμένου ένας άνω των 21 ετών κατιών κατ' ευθεία γραμμή ενός πολίτη της Ένωσης να θεωρηθεί ως «συντηρούμενος» από τον πολίτη αυτόν, πρέπει να αποδειχθεί η ύπαρξη πραγματικής καταστάσεως εξαρτήσεως. Προκειμένου να κρίνει αν υπάρχει τέτοια εξάρτηση, το κράτος μέλος υποδοχής οφείλει να εκτιμήσει αν, λαμβανομένης υπόψη της οικονομικής και κοινωνικής του καταστάσεως, ο εν λόγω κατιών δεν μπορεί να καλύψει τις στοιχειώδεις ανάγκες του. Η ανάγκη υλικής υποστηρίξεως πρέπει να υφίσταται στο κράτος καταγωγής ή προελεύσεως του κατιόντος αυτού κατά τον χρόνο που ζητεί να του επιτραπεί να εγκατασταθεί με τον εν λόγω πολίτη. Αντιθέτως, δεν απαιτείται να προσδιοριστούν οι λόγοι αυτής της εξαρτήσεως και, συνεπώς, της παροχής της υποστηρίξεως αυτής.

Το γεγονός ότι ένας πολίτης της Ένωσης προβαίνει τακτικά, επί σημαντικό χρονικό διάστημα, στην καταβολή χρηματικού ποσού στον κατιόντα, το οποίο του είναι απαραίτητο προκειμένου να καλύψει τις στοιχειώδεις ανάγκες του στο κράτος μέλος καταγωγής, είναι ικανό να αποδείξει ότι υφίσταται πραγματική κατάσταση εξαρτήσεως του κατιόντος αυτού από τον πολίτη. Δεν είναι δυνατό να απαιτείται από τον κατιόντα να αποδείξει επιπλέον ότι έχει προσπαθήσει να βρει εργασία ή να λάβει βοήθεια για τη συντήρησή του από τις αρχές της χώρας καταγωγής του και/ή να συντηρηθεί με κάθε άλλο τρόπο, χωρίς τούτο να αποβεί δυνατό.

Πράγματι, η απαίτηση μιας τέτοιας επιπλέον αποδείξεως, η οποία δεν μπορεί εύκολα να προσκομισθεί στην πράξη, είναι ικανή να καταστήσει εξαιρετικά δυσχερή τη δυνατότητα του κατιόντος αυτού να τύχει δικαιώματος διαμονής εντός του κράτους μέλους υποδοχής. Εξάλλου, δεν αποκλείεται η εν λόγω απαίτηση να συνεπάγεται την ανάγκη διενέργειας πιο περίπλοκων διαβημάτων, όπως η λήψη διαφόρων βεβαιώσεων περί μη ευρέσεως εργασίας και μη λήψεως επιδόματος κοινωνικής πρόνοιας, σε σχέση με το διάβημα που συνίσταται στη λήψη εγγράφου της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους καταγωγής ή προελεύσεως που βεβαιώνει την ύπαρξη καταστάσεως εξαρτήσεως, ως προς το οποίο το Δικαστήριο έχει ήδη κρίνει ότι δεν μπορεί να συνιστά προϋπόθεση για τη χορήγηση του τίτλου διαμονής.

Το Δικαστήριο καταλήγει συνεπώς στο συμπέρασμα ότι το δίκαιο της Ένωσης **δεν επιτρέπει σε κράτος μέλος να απαιτεί από τον κατιόντα κατ' ευθεία γραμμή ο οποίος έχει υπερβεί την ηλικία των 21 ετών**, προκειμένου να θεωρηθεί συντηρούμενος και, ως εκ τούτου, να εμπίπτει στον ορισμό του «μέλους της οικογένειας» ενός πολίτη της Ένωσης, **να αποδείξει ότι έχει προσπαθήσει να βρει εργασία ή να λάβει βοήθεια για τη συντήρησή του από τις αρχές της χώρας καταγωγής του και/ή να συντηρηθεί με κάθε άλλο τρόπο, χωρίς τούτο να αποβεί δυνατό.**

Το Δικαστήριο προσθέτει ότι η κατάσταση εξαρτήσεως πρέπει να υπάρχει, στη χώρα προελεύσεως του ενδιαφερόμενου μέλους της οικογένειας, κατά τον χρόνο που ζητεί να εγκατασταθεί μαζί με τον πολίτη της Ένωσης από τον οποίο συντηρείται. Το γεγονός ότι ένα μέλος της οικογένειας, λόγω προσωπικών περιστάσεων όπως η ηλικία, η εκπαίδευση ή η υγεία, κρίνεται ότι έχει καλές προοπτικές εξευρέσεως εργασίας και, επιπλέον, έχει την πρόθεση να εργασθεί στο κράτος μέλος υποδοχής δεν επηρεάζει την ερμηνεία της προβλεπόμενης στη διάταξη αυτή προϋποθέσεως ότι το μέλος αυτό πρέπει να είναι «συντηρούμενο».

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό

με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582